

กฎหมายและข้อกำหนดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมสีเขียว

ผศ.ดร. สุชาติ เหลืองประเสริฐ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญประจำโครงการ

โครงการให้คำแนะนำเชิงลึกแก่สถานประกอบการเพื่อมุ่งสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว
ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร พื้นที่ที่ 1

หัวข้อการนำเสนอ

2

- ภาพรวมของกฎหมายและข้อกำหนดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม
- กฎหมายเกี่ยวกับด้านกากอุตสาหกรรมและสารเคมี
 - วิธีการดำเนินเรื่องการขออนุญาตขยายระยะเวลาเก็บวัสดุที่ไม่ใช้แล้วในบริเวณโรงงาน (สก.1) และแบบคำขออนุญาตนำสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วออกนอกบริเวณโรงงาน (สก.2)
- กฎหมายเกี่ยวกับมลพิษอุตสาหกรรมทั้งด้านมลพิษน้ำ อากาศ ดิน และน้ำใต้ดิน
- กฎหมายด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยความเสี่ยงและสถานะในการทำงาน

กฎหมายด้านน้ำ

- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดมาตรฐาน ควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงาน พ.ศ. 2560
- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การจัดทำรายงาน ชนิดและปริมาณสารมลพิษที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ. 2558

กฎหมายด้านดินและน้ำใต้ดิน

- กฎกระทรวงอุตสาหกรรม ควบคุมการปนเปื้อนในดินและ น้ำใต้ดินภายในบริเวณโรงงาน พ.ศ. 2559
- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่อง กำหนดเกณฑ์การปนเปื้อน ในดินและน้ำใต้ดิน การตรวจสอบคุณภาพดินและน้ำใต้ดิน การแจ้งข้อมูล รวมทั้งการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบ คุณภาพดินและน้ำใต้ดิน และรายงานเสนอมาตรการควบคุม และมาตรการลดการปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดิน พ.ศ. 2559

กฎหมายด้านอากาศ

- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนด ค่าปริมาณของสารเจือปนในอากาศที่ระบายออก จากโรงงาน พ.ศ. 2549
- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดค่าปริมาณ เชื้อเพลิงที่เจือปนในอากาศที่ระบายออกจากปล่องของ หม้อน้ำของโรงงาน พ.ศ. 2549

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ อุตสาหกรรมสีเขียว

การจัดทำรายงาน การวิเคราะห์ ปริมาณสารมลพิษ

- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การจัดทำรายงานชนิดและปริมาณสาร มลพิษที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ.2558
- ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง แบบรายงานชนิดและปริมาณ สารมลพิษที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ. 2559

กฎหมายการจัดการ กากอุตสาหกรรม

- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และ วิธีการแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช่ แล้วยจากโรงงานโดยทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Internet) พ.ศ. 2547
- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือวัสดุที่ไม่ใช่แล้ว พ.ศ. 2548

กฎหมายด้านอาชีวอนามัย และความปลอดภัย

- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การทำรายงาน เกี่ยวกับการศึกษามาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบ ต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2559
- ระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ การชี้บ่งอันตรายการประเมินความเสี่ยง และการจัดทำ แผนงานบริหารจัดการความเสี่ยง พ.ศ.2543
- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง มาตรการ คุ้มครองความปลอดภัยในการประกอบกิจการโรงงานที่ เกี่ยวกับการผลิต การเก็บ การบรรจุ การใช้และ การขนส่งก๊าซ พ.ศ. 2548

5

กฎหมายสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่รับผิดชอบ

- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- กระทรวงแรงงาน
- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- กรมควบคุมมลพิษ
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

▶ พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535

- กระทรวงสาธารณสุข
- หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น

▶ พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535

- กระทรวงอุตสาหกรรม
- กรมโรงงานอุตสาหกรรม / การนิคม อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

▶ พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535

- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- กรมควบคุมมลพิษ
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

▶ พ.ร.บ.ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและ สภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.2554

- กระทรวงแรงงาน

กฎหมายพื้นฐานที่ควรปฏิบัติ

➤ กฎหมายด้านน้ำ

- ▶ พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535
- ▶ พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535
- ▶ พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535
- ▶ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงาน พ.ศ. 2560 ลงวันที่ 7 มิ.ย. 2560
- ▶ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การจัดทำรายงานชนิดและปริมาณสารมลพิษที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ. 2558 ลงวันที่ 21 ส.ค. 2558
- ▶ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง แบบรายงานชนิดและปริมาณสารมลพิษที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ. 2559 ลงวันที่ 25 ก.พ. 2559
- ▶ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดให้โรงงานที่ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียต้องติดตั้งเครื่องมือ หรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษและเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์เพิ่มเติม พ.ศ. 2547

7

กฎหมายพื้นฐานที่ควรทราบ

➤ กฎหมายด้านน้ำ

- ▶ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการพิจารณาอนุญาตโรงงานอุตสาหกรรมนำน้ำทิ้งของโรงงานไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่เกษตรกรรมในช่วงภัยแล้ง ปี พ.ศ. 2559
- ▶ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดให้โรงงานที่ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษและเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์เพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 7 ม.ค.2548
- ▶ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดให้โรงงานที่ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียต้องติดตั้งเครื่องมือหรืออุปกรณ์พิเศษ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2549 ลงวันที่ 11 ก.ย. 2549
- ▶ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง มาตรการควบคุมปริมาณความสกปรกของน้ำทิ้งจากภาคอุตสาหกรรมเพื่อฟื้นฟูคุณภาพน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา พ.ศ. 2551 ลงวันที่ 25 มิ.ย. 2551

8

กฎหมายพื้นฐานที่ควรปฏิบัติ

➢ กฎหมายด้านดินและน้ำใต้ดิน

- ▶ กฎกระทรวงอุตสาหกรรมควบคุมการปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดินภายในบริเวณโรงงาน พ.ศ. 2559
- ▶ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่อง กำหนดเกณฑ์การปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดิน การตรวจสอบคุณภาพดินและน้ำใต้ดิน การแจ้งข้อมูล รวมทั้งการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบคุณภาพดินและน้ำใต้ดิน และรายงานเสนอมาตรการควบคุมและมาตรการลดการปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดิน พ.ศ. 2559

9

กฎหมายพื้นฐานที่ควรทราบ

➢ กฎหมายด้านดินและน้ำใต้ดิน

- ▶ ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง คู่มือเก็บตัวอย่างดินและน้ำใต้ดิน พ.ศ. 2560
- ▶ ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง ห้องปฏิบัติการวิเคราะห์อื่นที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมเห็นชอบให้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพดินและน้ำใต้ดิน พ.ศ. 2560

10

กฎหมายพื้นฐานที่ควรปฏิบัติ

➤ กฎหมายด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

- ▶ พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535
- ▶ พ.ร.บ.ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.2554
- ▶ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การทำรายงานเกี่ยวกับการศึกษามาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2559 ลงวันที่ 6 ธันวาคม 2559
- ▶ ระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์การชี้บ่งอันตรายการประเมินความเสี่ยง และการจัดทำแผนงานบริหารจัดการความเสี่ยง พ.ศ.2543 ลงวันที่ 17 พ.ย. 2543
- ▶ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง มาตรการคุ้มครองความปลอดภัยในการประกอบกิจการโรงงานที่เกี่ยวกับการผลิต การเก็บ การบรรจุ การใช้และการขนส่งก๊าซ พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 27 ธ.ค. 2548

11

กฎหมายพื้นฐานที่ควรทราบ

➤ กฎหมายด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

- ▶ ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยงานจัดฝึกอบรมและการสอบมาตรฐานหลักสูตรผู้ควบคุมประจำหม้อน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อทำความร้อน พ.ศ. 2554
- ▶ กฎกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดให้มีคนงานซึ่งมีความรู้เฉพาะเพื่อปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการใช้ เก็บขนส่งและบรรจุก๊าซประจำโรงงาน พ.ศ. 2549 ลงวันที่ 21 มิ.ย. 2549
- ▶ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การทำรายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย พ.ศ. 2552 ลงวันที่ 30 ก.ย. 2552

12

กฎหมายพื้นฐานที่ควรปฏิบัติ

➤ กฎหมายด้านอากาศ

- ▶ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่อง กำหนดค่าปริมาณของสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ. 2549 ลงวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2549
- ▶ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่อง กำหนดค่าปริมาณเขม่าควันที่เจือปนในอากาศที่ระบายออกจากปล่องของหม้อน้ำของโรงงาน พ.ศ. 2549 ลงวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2549
- ▶ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่อง การจัดทำรายงานชนิดและปริมาณสารมลพิษที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ. 2550 ลงวันที่ 16 ส.ค. 2550
- ▶ ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 24 (พ.ศ.2547) เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป
- ▶ ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 36 (พ.ศ. 2553) เรื่อง กำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน ในบรรยากาศโดยทั่วไป

13

กฎหมายพื้นฐานที่ควรทราบ

➤ กฎหมายด้านอากาศ

- ▶ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การจัดทำรายงานชนิดและปริมาณสารมลพิษที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ. 2558
- ▶ ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2538) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ในบรรยากาศโดยทั่วไปในเวลา 1 ชั่วโมง

14

กฎหมายพื้นฐานที่ควรปฏิบัติ

➤ กฎหมายด้านการจัดการกากอุตสาหกรรม

- ▶ กฎกระทรวง (พ.ศ.2537) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาตผลิตนำเข้า ส่งออกหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายชนิดที่ 3 หลักเกณฑ์การพิจารณาคำขอการ อนุญาตลงวันที่ 16 พฤศจิกายน 2537
- ▶ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่ง ปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วจากโรงงานโดยทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Internet) พ.ศ. 2547 ลง วันที่ 17 ธันวาคม 2547
- ▶ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2549
- ▶ ประกาศการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ที่ 79 /2554 เรื่อง วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการ จัดการกากอุตสาหกรรม มูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่เกิดขึ้นในนิคมอุตสาหกรรม ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2554

15

กฎหมายพื้นฐานที่ควรทราบ

➤ กฎหมายด้านการจัดการกากอุตสาหกรรม

- ▶ กฎกระทรวงฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2535) เรื่องกำหนดให้โรงงานประเภทที่มีการประกอบกิจการ ที่ยุ่งยากซับซ้อน หรือที่จะต้องใช้หลักการทางวิชาการด้านต่างๆ โดยเฉพาะต้องจัดทำ รายงานเกี่ยวกับการประกอบกิจการโรงงาน ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2535
- ▶ ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรมเรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณา การแต่งตั้งตัวแทนเพื่อ เป็นผู้รวบรวมและขนส่งของเสียอันตรายตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 28 มิ.ย. 2549
- ▶ ระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรม ว่าด้วยเรื่องรายละเอียดหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาต ประเภทหรือชนิดของโรงงาน ลำดับที่ 105 และลำดับที่ 106 พ.ศ. 2545 ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน 2545

16

พ.ร.บ.การสาธารณสุข

17

- ☐ หมวด 1 บททั่วไป
- ☐ หมวด 2 คณะกรรมการสาธารณสุข
- ☐ หมวด 3 การจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย
- ☐ หมวด 4 สุขลักษณะของอาคาร
- ☐ หมวด 5 เหตุรำคาญ
- ☐ หมวด 6 การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์
- ☐ หมวด 7 กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- ☐ หมวด 8 ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร
- ☐ หมวด 9 การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

พ.ร.บ.การสาธารณสุข

18

- ☐ หมวด 10 อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุข
- ☐ หมวด 11 หนังสือรับรองการแจ้ง
- ☐ หมวด 12 ใบอนุญาต
- ☐ หมวด 13 ค่าธรรมเนียมและค่าปรับ
- ☐ หมวด 14 การอุทธรณ์
- ☐ หมวด 15 บทกำหนดโทษ

พ.ร.บ.การสาธารณสุข

19

- ในกรณีที่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้นดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ
 - (1) แหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ ที่อาบน้ำ ล้างมือ หรือที่ใส่มูลหรือถ่าย หรือสถานที่อื่นใดซึ่งอยู่ในทำเลไม่เหมาะสมสกปรก มีการสะสมหรือหมักหมมสิ่งของมีการทิ้งสิ่งใดเป็นเหตุให้มีกลิ่นเหม็นหรือละอองสารเป็นพิษหรือเป็นหรือน่าจะเป็นที่เพาะพันธุ์พาหะนำโรค หรือก่อให้เกิดความเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ
 - (2) การเลี้ยงสัตว์ในที่หรือโดยวิธีใด หรือมีจำนวนเกินสมควรจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ
 - (3) อาคารอันเป็นที่อยู่ของคนหรือสัตว์ โรงงานหรือสถานที่ประกอบการใดไม่มีการระบายอากาศ การระบายน้ำ การกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือการควบคุมสารเป็นพิษหรือมีแต่ไม่มีการควบคุมให้ปราศจากกลิ่นเหม็นหรือละอองสารเป็นพิษอย่างพอเพียงจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ
 - (4) การกระทำใด ๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เหมม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ
 - (5) เหตุอื่นใดที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

พ.ร.บ.การสาธารณสุข

20

- ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจห้ามผู้หนึ่งผู้ใดมิให้ก่อเหตุรำคาญในที่หรือทางสาธารณะหรือสถานที่เอกชน รวมทั้งการระงับเหตุรำคาญด้วย ตลอดทั้งการดูแล ปรับปรุง บำรุงรักษา บรรดาถนน ทางบก ทางน้ำ รางระบายน้ำ คู คลอง และสถานที่ต่าง ๆ ในเขตของตนให้ปราศจากเหตุรำคาญ ในการนี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อระงับ กำจัดและควบคุมเหตุรำคาญต่าง ๆ ได้
- ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในที่หรือทางสาธารณะ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญนั้น ระงับหรือป้องกันเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควรตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง และถ้าเห็นสมควรจะให้กระทำโดยวิธีใดเพื่อระงับหรือป้องกันเหตุรำคาญนั้น หรือสมควรกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นอีกในอนาคต ให้ระบุไว้ในคำสั่งได้

ในกรณีที่ปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง และเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นอาจเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นระงับเหตุรำคาญนั้น และอาจจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญนั้นขึ้นอีก โดยบุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการนั้น

พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ

21

- หมวดที่ 1 คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- หมวดที่ 2 กองทุนสิ่งแวดล้อม
- หมวดที่ 3 การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม
 - ▣ มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม
 - ▣ การวางแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม
 - ▣ เขตอนุรักษ์และพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม
 - ▣ การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- หมวดที่ 4 การควบคุมมลพิษ
 - ▣ คณะกรรมการควบคุมมลพิษ
 - ▣ มาตรฐานการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด
 - ▣ เขตควบคุมมลพิษ

พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ

22

- หมวดที่ 4 การควบคุมมลพิษ (ต่อ)
 - ▣ มลพิษทางอากาศและเสียง
 - ▣ มลพิษทางน้ำ
 - ▣ มลพิษอื่น ๆ และของเสียอันตราย
 - ▣ การตรวจสอบและการควบคุม
 - ▣ ค่าบริการและค่าปรับ
- หมวดที่ 5 มาตรการส่งเสริม
- หมวดที่ 6 ความรับผิดชอบทางแพ่ง
- หมวดที่ 7 บทกำหนดโทษ

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

23

- เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้รัฐมนตรี
โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจ
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือ
กิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่มีผลกระทบสิ่งแวดล้อม
ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA)
- ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงาน
การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและหลักเกณฑ์ วิธีการระเบียบปฏิบัติ และ
แนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2559)

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

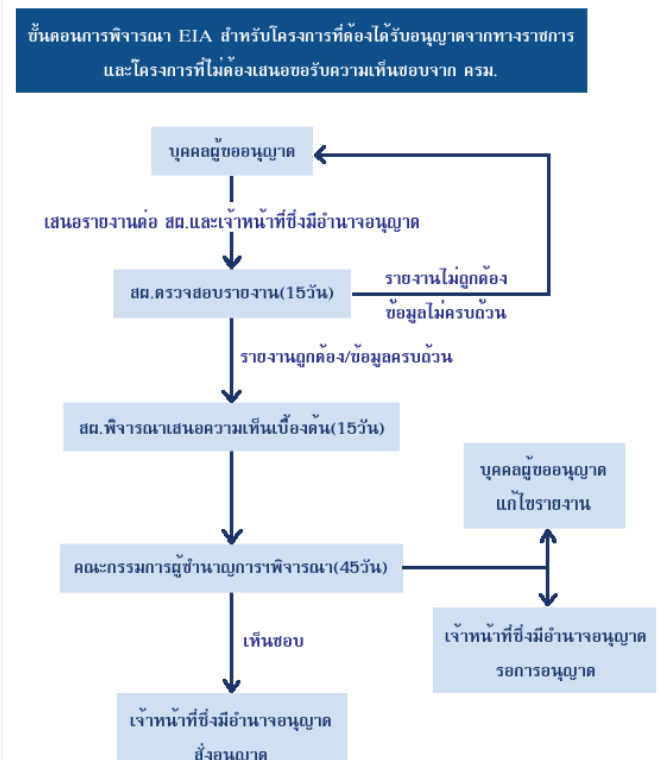
24

- โรงงานที่เข้าข่ายต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
มี 16 ประเภทอุตสาหกรรม เช่น
 - โรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่มีกำลังการผลิตตั้งแต่ 10 เมกกะวัตต์
 - โรงงานปิโตรเคมีที่ใช้วัตถุดิบซึ่งได้จากการกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม
และหรือ ที่ใช้วัตถุดิบจากการแยกก๊าซธรรมชาติในกระบวนการผลิต
ตั้งแต่ 100 ตันต่อวันขึ้นไป
 - โรงงานกลั่นน้ำมัน ทุกขนาด
 - โรงงานแยกหรือแปรสภาพก๊าซธรรมชาติ ทุกขนาด
 - โรงงานปรับปรุงคุณภาพของเสียรวมเฉพาะสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ทุกขนาด
 - โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการผลิตน้ำตาล
 - โรงงานจัดการกากของเสียและวัตถุอันตราย
 - โรงงานผลิตปูนซีเมนต์ ทุกขนาด
 - ฯลฯ

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

25

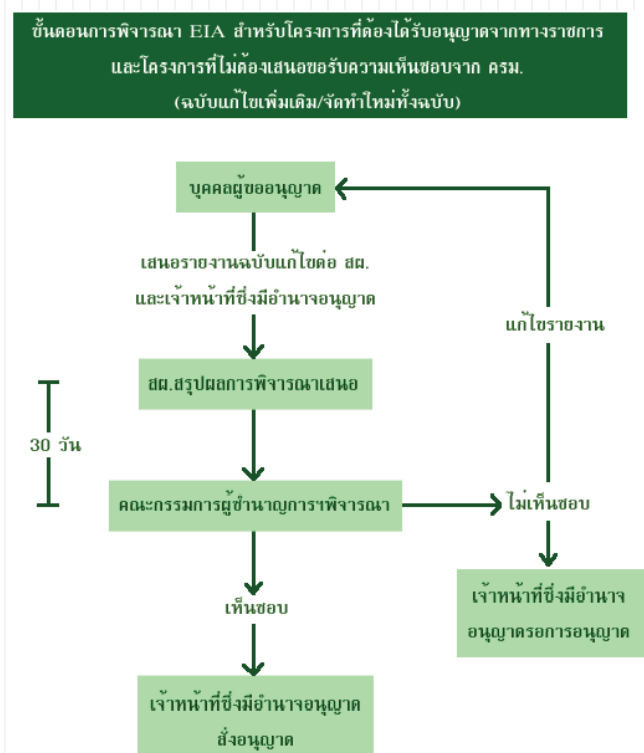
- ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายรอการสั่งอนุญาตสำหรับโครงการหรือกิจการไว้ก่อน จนกว่าจะทราบผลการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

26

- เมื่อรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายในการพิจารณาสั่งอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาตได้ และให้นำมาตรการตามที่เสนอไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมไปกำหนดเป็นเงื่อนไขในการสั่งอนุญาตหรือต่อใบอนุญาต โดยให้ถือว่าเป็นเงื่อนไขที่กำหนดตามกฎหมายในเรื่องนั้นด้วย
- กำหนดให้รายงานฯ ต้องจัดทำหรือได้รับการรับรองจากบุคคลซึ่งได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ชำนาญการศึกษผลกระทบสิ่งแวดล้อม

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535

27

“สาระสำคัญ”

เป็นกฎหมาย “แม่” ที่ใช้ในการควบคุมกำกับดูแลโรงงานอุตสาหกรรม

- **ทำเลที่ตั้ง** สภาพแวดล้อม ความปลอดภัยและอาชีวอนามัย
- **ความเดือดร้อน** รำคาญต่อทรัพย์สินและชีวิตของบุคคลรอบข้างฯลฯ
- **จำแนกประเภทโรงงาน** ออกเป็น 3 จำพวก 107 ประเภท
- **โรงงานทุกประเภท** ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535

28

- **โรงงานแบ่งออกเป็น**
 - โรงงานจำพวกที่ 1 ได้แก่ โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่สามารถประกอบกิจการโรงงานได้ทันทีตามความประสงค์ของผู้ประกอบกิจการโรงงาน
 - โรงงานจำพวกที่ 2 ได้แก่ โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่เมื่อจะประกอบกิจการโรงงานต้องแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบก่อน
 - โรงงานจำพวกที่ 3 ได้แก่ โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่การตั้งโรงงานจะต้องได้รับใบอนุญาตก่อนจึงจะดำเนินการได้

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535

29

- ผู้ประกอบการโรงงานจำพวกที่ 1 ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง
- ผู้ประกอบการโรงงานจำพวกที่ 2 ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง ถ้าจะเริ่มประกอบกิจการโรงงานให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อนและให้ผู้แจ้งประกอบกิจการโรงงานได้ตั้งแต่วันที่ได้รับใบรับแจ้ง ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบในภายหลังว่าการแจ้งประกอบกิจการโรงงานไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้แจ้งแก้ไขให้ถูกต้องหรือครบถ้วน

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535

30

- ผู้ประกอบการโรงงานจำพวกที่ 3 ต้องได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาตและต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งโรงงานก่อนได้รับอนุญาต

ทั้งนี้ ในการออกใบอนุญาต ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวง และประกาศของรัฐมนตรี ถ้ากรณีใดยังมีได้มีหลักเกณฑ์กำหนดไว้ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของบุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงานหรือเป็นกรณีที่ต้องปฏิบัติตาม จะกำหนดเงื่อนไขที่ผู้ประกอบการโรงงานจะต้อง ปฏิบัติเป็นพิเศษไว้ในใบอนุญาตก็ได้

กฎหมายและกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อม

➤ กฎกระทรวง

- กฎกระทรวง (บัญชีประเภทโรงงาน)
- **กฎกระทรวง ฉบับที่ 2**
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 3 (กำหนดข้อมูลที่จำเป็นที่โรงงานต้องแจ้งให้ทราบ)
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (การแจ้งประกอบกิจการของโรงงานจำพวกที่ 2)
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 5 (การแจ้งประกอบกิจการของโรงงานจำพวกที่ 3)
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 6 (การแจ้งการทดลองเดินเครื่องจักร)
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 7 (อัตราค่าธรรมเนียม)
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 8 (อัตราค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการโรงงาน)
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (การแจ้งข้อมูลการผลิตของโรงงานบางประเภทตามแบบ รง.5)
- กฎกระทรวง ฉบับอื่น ๆ

โครงการให้คำแนะนำเชิงลึกแก่สถานประกอบการเพื่อมุ่งสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร พื้นที่ที่ 1

31

กฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ.2535)

32

- หมวดที่ 1 ที่ตั้ง สภาพแวดล้อม ลักษณะอาคารและลักษณะ ภายในของโรงงาน
- หมวดที่ 2 เครื่องจักร เครื่องอุปกรณ์ หรือสิ่งนำมาใช้ในโรงงาน
- หมวดที่ 3 คนงานประจำโรงงาน
- หมวดที่ 4 การควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษ หรือสิ่งใด ๆ ที่มีผลกระทบ
ต่อสิ่งแวดล้อม
- หมวดที่ 5 ความปลอดภัยในการประกอบกิจการโรงงาน

กฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ.2535)

33

- หมวด 3 ข้อ 10 - โรงงานต้องมีวิธีการควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษและต้องจัดให้มีผู้ควบคุมดูแลและผู้ปฏิบัติงานประจำระบบ ป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ
- หมวดที่ 4 ข้อ 13 การกำจัดขยะ สิ่งปฏิกูล และวัสดุที่ไม่ใช้
 - (1) ต้องรักษาโรงงานให้สะอาดปราศจากขยะและสิ่งปฏิกูลอยู่เสมอ และจัดให้มีที่รองรับหรือที่กำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลตามความจำเป็นและเหมาะสม
 - (2) ต้องแยกเก็บสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วซึ่งมีวัตถุมิพิษปนอยู่ด้วย หรือสำลีผ้า หรือเศษด้ายที่เปื้อนวัตถุไวไฟ ไว้ในที่รองรับต่างหากที่เหมาะสมและมีฝาปิดมิดชิด และต้องจัดให้มีการกำจัดสิ่งดังกล่าวโดยเฉพาะด้วยวิธีการที่ปลอดภัย และไม่ก่อให้เกิด ความเดือดร้อนรำคาญ

กฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ.2535)

34

หมวดที่ 4 ข้อ 13

(3) ผู้ประกอบกิจการโรงงานที่มีสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาต้องดำเนินการ เกี่ยวกับการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ดังต่อไปนี้

(ก) ห้ามมิให้นำสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วออกนอกบริเวณโรงงาน เว้นแต่ จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรมให้นำออกไปเพื่อการทำลายฤทธิ์ กำจัด นำกลับไปใช้ประโยชน์ จัดการ หรือฝังโดยวิธีการและในสถานที่เฉพาะ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(ข) ต้องแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับชนิด ปริมาณ ลักษณะคุณสมบัติและสถานที่ เก็บสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วนั้น ๆ พร้อมทั้งวิธีการเก็บทำลายฤทธิ์ กำจัด ทิ้ง ฝัง เคลื่อนย้าย และการขนส่งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดย ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

กฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ.2535)

35

- หมวดที่ 4 ข้อ 15 ในกรณีที่มีระบบบำบัดน้ำเสียผู้ประกอบการต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้
 - (1) ต้องติดตั้งมาตรวัดปริมาณการใช้ไฟฟ้าสำหรับระบบบำบัดน้ำเสียโดยเฉพาะไว้ใน ที่ที่ง่ายต่อการตรวจสอบ และต้องมีการจดบันทึกเลขหน่วยและปริมาณการใช้ไฟฟ้าประจำวันด้วย
 - (2) ในกรณีมีการใช้สารเคมีหรือสารชีวภาพในระบบบำบัดน้ำเสีย ต้องมีการบันทึกการใช้สารเคมีหรือสารชีวภาพในการบำบัดน้ำเสียประจำวันและมีหลักฐานในการจัดหา สารเคมี หรือสารชีวภาพดังกล่าวด้วย

กฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ.2535)

36

- หมวดที่ 4 ข้อ 16 - “ห้ามระบายอากาศเสียออกจากโรงงาน” เว้นแต่ได้ทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง จนอากาศที่ระบายออกมีปริมาณของสารเจือปนไม่เกินกว่าค่ามาตรฐาน ทั้งนี้ ต้องไม่ใช่วิธีทำให้เจือจาง (Dilution)
- หมวดที่ 4 ข้อ 17 - “เสียงดังที่เกิดจากการประกอบการ” ต้องไม่เกินมาตรฐาน

กฎกระทรวงฉบับที่ 22 (พ.ศ. 2556)

37

(3) ผู้ประกอบกิจการโรงงานที่มีสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ซึ่งมีลักษณะหรือคุณสมบัติ

ตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ต้องดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วนั้น ดังต่อไปนี้

(ก) ห้ามนำสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วออกนอกบริเวณโรงงาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรมให้นำออกไปเพื่อทำลายฤทธิ์ กำจัด นำกลับไปใช้ประโยชน์ จัดการหรือฝังโดยวิธีการและในสถานที่เฉพาะ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การยกเว้นการขออนุญาตตามวรรคหนึ่งสำหรับสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่เป็นของเสียอันตรายบางประเภทหรือชนิดให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

กฎกระทรวงฉบับที่ 22 (พ.ศ. 2556)

38

(ข) แจ้งรายละเอียดที่เกี่ยวกับชนิด ปริมาณ ลักษณะ คุณสมบัติ และสถานที่เก็บสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วนั้น ๆ พร้อมทั้งวิธีการทำลายฤทธิ์ กำจัด นำกลับไปใช้ประโยชน์ จัดการ ฝัง เคลื่อนย้าย และการขนส่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา